

ضربه به اقتصاد چین یا اقتصاد جهان؟

نوشته حسن صادقی

تعداد توریست‌هایی که به چین وارد می‌شدند در این دوره نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش پیدا کرده و این صنعتی بسیار مهم و حیاتی برای چین است. سال ۲۰۱۹ چین ۱۷۳ میلیون بازدیدکننده داشته که رقمی قریب به ۲۵۰ میلیارد دلار درآمد به جیب این کشور وارد کرد. از طرف دیگر صنایعی مانند خودروسازی و الکترونیک در حالت بحرانی قرار گرفتند و متوقف شده‌اند. از سوی دیگر بازار داخلی چین بخش مهمی از صنعت غذایی دنیاست. به‌طور مثال شرکت استار باکس نزدیک به ۴ هزار نماینده در چین دارد که همه آنها را تعطیل کرده و به این ترتیب هم قیمت قهوه بالا رفته و هم بخش زیادی از درآمد دولت از مالیات این شرکت خارجی کاهش پیدا کرده است. شاخص‌های بازارهای سهام چین هم جالب توجه است. مثلاً در ماه ژانویه بازار استوک مارکت چین توانست سقف ۳۱۰۰ واحدی را رد کند و نزدیک به ۳۱۵۰ واحدی قرار بگیرد اما در ماه فوریه تا رقم ۲۷۵۰ واحد افت داشته. البته گویا این شاخص در حال بهبود است اما نسبت به دوره‌ای که ماه پیش طی کرده فاصله زیادی دارد. از طرفی واردات نفت خام چین در دو ماه گذشته بشدت کاهش پیدا کرده و تأثیر این افت واردات نفت چین خودش را در قیمت نفت بخوبی نشان داده است. در ژانویه قیمت نفت ۶۹ دلار بوده و در فوریه تا ۵۳ دلار هم قیمت کاهش پیدا کرد. اما نگاه داشته باشیم به اثراتی که بر اقتصاد جهان تحمیل شده است. نکته مهمی که وجود دارد این است که بسیاری

برنامه‌های مرکزی حزب خلق چین هم مختل شده با این عنوان که قرار بود امسال برنامه‌های مصرفی داخلی چین نسبت به دوره قبل بهتر شود. بانک مرکزی قرار بود بنگاه‌های کوچک و متوسط یا بخش خصوصی را با وام‌های کم بهره تقویت کند اما گویا این ویروس که همه چیز را تحت‌الشعاع قرار داده این برنامه‌ها را هم متوقف کرده است. اقتصاد چین در سال ۲۰۱۹ روند خوبی را طی نکرد. بعد از سال ۲۰۱۰ که رشد اقتصادی ۱۰/۲ درصدی را که پایین‌ترین رشد آن دوره بوده به ثبت رساند، در سال ۲۰۱۹ رشد ۶ درصدی داشته که پایین‌ترین رشد در ۳ دهه اخیر بوده است. قرار بود با توافقی که با دولت ترامپ در خصوص فاز یک جنگ تجاری انجام دادند و ثباتی که این توافق به بازار تجاری این کشور می‌داد کمی این نرخ رشد اقتصادی بهبود پیدا کند اما ویروس کرونا همه چیز را خراب کرد. سرمایه‌گذارانی که سال ۲۰۱۹ خیلی به کام‌شان نبود و امیدوار به سال ۲۰۲۰ بودند الان و با شرایطی که وجود دارد تمام امیدشان ناامید شده است. پیش‌بینی‌هایی که درباره رشد اقتصادی چین می‌شود این است که تا پایان سال ۲۰۲۰ بیش از ۵ درصد رشد نمی‌کند، حتی آماري که نشریه‌هایی مانند اکونومیست از این رشد می‌دهند خیلی پایین‌تر از این و رشد ۲/۹ درصد است. بیشترین صنایعی که در چین ضربه خوردند صنعت توریسم، حمل‌ونقل و خودروسازی و خوراکی بود. ۵۰ درصد

تجربه‌ای که اکنون جهان با آن درگیر شده است تجربه جدیدی نیست. نزدیک‌ترین تجربه مشابه ما به سال ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ بازمی‌گردد که ویروس سارس از کشور چین شیوع پیدا و ۳۷ کشور را درگیر خودش کرد. طبق آماري که وجود دارد نزدیک ۸ هزار نفر آلوده به سارس شدند و ۷۵۰ نفر هم کشته شدند. از نگاه اقتصادی حدود ۳۰ تا ۵۰ بیلیون دلار هم به شرکت‌های بزرگ خسارت وارد کرد و در کل نزدیک ۳۵ هزار میلیارد دلار به تولید ناخالص داخلی چین ضرر وارد کرد. اما ویروس کرونا یک وجه تمایز شدیدی نسبت به سارس دارد. از این حیث که ۶ مرتبه سریع‌تر از سارس شیوع پیدا می‌کند و می‌تواند کشورهای زیادی را درگیر این مسأله کند. ضمن اینکه چین در حال حاضر بسیار متفاوت از آن سال هاست و نقش مهمی در اقتصاد جهانی بازی می‌کند و افت کردن یکی از شاخص‌هایش می‌تواند ضرر زیادی به اقتصاد جهانی تحمیل کند. اما این ویروس چطور فعالیت‌های اقتصادی چین را تحت‌الشعاع قرار داد؟ در چند هفته اخیر بیشتر صنایع چین به حالت تعطیل درآمدند و فعالیت‌هایشان را متوقف کردند و بیشتر کارخانه‌ها هم انتظار ندارند حداقل تا اواخر فوریه بتوانند تولیدشان را از سر بگیرند. برنامه‌هایی که برای بازار خودرو در نظر داشتند کاملاً تعطیل شده و بیزینس‌های متوسط و کوچک هم که قراردادهای کوتاه مدت را دنبال می‌کردند از لحاظ مالی دچار بحران شده‌اند.